

Debattartikel från Utbildningsdepartementet, Infrastrukturdepartementet

Skolverket får ansvar för digitaliseringen

Publicerad 19 december 2019

Utbildningsminister Anna Ekström och digitaliseringsminister Anders Ygeman, debattartikel, Svenska Dagbladet den 19 december 2019.

Flera internationella undersökningar har bekräftat att kunskapsresultaten nu ökar. Sedan den socialdemokratiskt ledda regeringen tillträdde 2014 har en rad åtgärder vidtagits för att steg för steg återta kommandot över skolans utveckling. Staten tar nu ett allt större ansvar för höjda kunskaper och för lärares fortbildning. Insatser för att stärka jämlikheten görs genom bland annat mer resurser till skolor som behöver det bäst, statliga skolutvecklingsprogram och åtgärder för att de bästa lärarna ska jobba i skolor med tuffast förutsättningar.

Men mer behöver göras. Vi behöver se till att samhället kliver fram i frågor som rör skolutveckling, till exempel digitaliseringen av skolan. Regeringen beslutar i dag därför att ge Skolverket rollen som sektorsansvarig myndighet när det gäller de statliga insatserna för skolväsendets digitalisering. Det innebär att staten nu tar ett större ansvar för att digitaliseringen av skolan samordnas.

I dag lämnas skolor i för stor utsträckning ensamma i arbetet med skolutveckling. Det saknas stöd vid inköp av exempelvis läromedel och IT-system och vi har sett att syftet med att köpa in och digitala verktyg har varit otydligt. Lärare har på många håll förgäves försökt använda teknik som inte fungerar, och i stället för att undervisa varit tvungna att brottas med olika inloggningar och lösenord.

Dåligt genomförd digitalisering slår mot lärares dyrbara tid och skolans kunskapsuppdrag. Digitalisering på fel sätt kan också innebära distraktioner

som gör att eleverna inte kan koncentrera sig på undervisningen. Men det betyder inte att vi kan vrida klockan tillbaka; genomtänkta digitala lösningar behövs för att utveckla skolan. Det är uppenbart att dagens elever måste lära sig hantera dessa verktyg och agera i en alltmer digitaliserad värld. Utan digitala färdigheter är det svårt att få jobb på dagens arbetsmarknad. Utan digitala kunskaper är det svårt att klara ett jobb, studera vidare eller forska. Förmåga till källkritik krävs för att vara en aktiv medmänniska i vårt demokratiska och öppna samhälle.

En genomtänkt och samordnad digitalisering kan innebära stora möjligheter för skolan:

1. Fler elever kan lära sig mer. Elever i behov av stöd kan med hjälp av digitala verktyg få bättre tillgång till extra anpassningar och särskilt stöd utifrån de behov som varje elev har.
2. Alla elever kan få tillgång till relevant och uppdaterade fakta och information. För att eleverna ska lära sig mer krävs läromedel av hög kvalitet, och det gäller förstås även de digitala. Genom sådana och via väl fungerande skolbibliotek kan det här bli bättre. Regeringen har därför nyligen gett en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att stärka skolbiblioteken och lämna förslag på hur statens roll bör se ut när det gäller läromedel i svensk skola.
3. Lärarnas administration kan minska. Regeringen har beslutat att de nationella proven ska digitaliseras och Skolverket utreder hur central rättning av proven kan införas. När denna digitala reform genomförs kan lärarnas administrativa börda lättas och en mer rättssäker och likvärdig betygssättning dessutom bli verklighet.
4. Möjligheterna för kompetensutveckling kan öka. Genom digitala lösningar kan kompetensutveckling och ämnesfortbildning för lärare bli mer tillgänglig och samverkan mellan skolor underlättas. Välutbildade lärare är avgörande för hur mycket elever lär sig.
5. Förutsättningarna för utbildning i hela landet förbättras. I tider av lärarbrist kan fjärrundervisning bidra till att fler elever blir undervisade av behöriga lärare, även i skolor där elevunderlaget är litet eller inom ämnen där det är stor brist på behöriga lärare.

Allt detta driver den digitala utvecklingen i snabb takt. Utbudet av digitala verktyg och digitala källor ökar. Det ställer höga krav på skolhuvudmän, rektorer och lärare att navigera på en närmast oöverblickbar marknad. Såväl skolorna som branschen har efterfrågat att staten ska ta en starkare samordnande roll när det gäller digitaliseringsfrågor. Mot den bakgrunden beslutade regeringen år 2017 om en nationell digitaliseringsstrategi för

skolväsendet.

Nu tar vi nästa steg genom att göra Skolverket till sektorsansvarig myndighet när det gäller de statliga insatserna för skolväsendets digitalisering. Så skapas förutsättningar för att digitaliseringen av skolan sker på ett mer genomtänkt och samordnat sätt.

Det är ännu ett steg på vägen tillbaka till ett av de mest jämlika och högpresterande skolsystemen i världen.

Anna Ekström (S)
utbildningsminister

Anders Ygeman (S)
digitaliseringsminister

Debattartikel från Arbetsmarknadsdepartementet

Nu måste vi stoppa dödsfallen på jobbet

Publicerad 04 mars 2019

Debattartikel publicerad i Aftonbladet den 4 mars 2019.

Varje vecka dör någon till följd av sitt arbete. Bara hittills i år har tolv personer omkommit på jobbet.

Inget annat än en nollvision kan gälla för dödsfall i arbetet. Att förhindra dödsolyckor är en viktig prioritering för regeringen.

Under förra mandatperioden förstärkte vi resurserna till arbetsmiljöpolitiken med mer än 100 miljoner kronor årligen. Efter den mörka inledningen på året gör nu vi sex gemensam sak i att lyfta upp det viktiga arbetet mot dödsolyckor. Som statsråd med ansvar för frågor kopplade till de mest olycksdrabbade branscherna gör vi ett gemensamt arbete för att förhindra ytterligare dödsfall.

Var och en behöver ta sitt ansvar i det systematiska arbetsmiljöarbetet på varje enskild arbetsplats för att målmedvetet arbeta förebyggande mot arbetsolyckor. Det handlar om arbetsgivaren måste säkerställa att de anställda har tid att utföra sitt arbete. Att utrustningen på arbetsplatsen är säker och hel. Att alla anställda har rätt förutsättningar och rätt utbildning att utföra sina jobb. Det handlar om att skapa en kultur på jobbet och i samhället där alla arbetar tillsammans för att en trygg och säker arbetsmiljö ska vara en självklar utgångspunkt på alla arbetsplatser. Arbetsgivarna har alltid det yttersta ansvaret för arbetsmiljön.

Vi kan aldrig acceptera att människor dör till följd av sitt jobb. Varje dödsfall är ett misslyckande för arbetsgivaren och samhället. I regeringens arbetsmiljöstrategi för 2016–2020 är en nollvision mot dödsolyckor en av de tre högst prioriterade områdena. Sammantaget har de ökade resurserna till Arbetsmiljöverket inneburit att omkring hundra nya arbetsmiljöinspektörer

har kunnat anställas. Särskilda inspektionsinsatser har under de senaste åren gjorts inom bygg- och anläggningsbranschen, tillverkningsindustrin, transportbranschen och bemanningsbranschen. Under 2019 planeras ännu större fokus på byggbranschen.

Regeringen agerar nu för att förhindra ytterligare dödsolyckor i arbetet. Dels genom att bjuda in arbetsmarknadens parter till ett möte för att särskilt lyfta det gemensamma ansvaret för att agera mot den negativa utvecklingen. Dels genom att vi sex statsråd i dialog med myndigheter, arbetsmarknadens parter, bransch- och intresseorganisationer gemensamt markerar att dödsfall i arbetet är helt oacceptabelt. Alla som jobbar förtjänar en trygg och säker arbetsplats.

Ylva Johansson, arbetsmarknadsminister

Per Bolund, bostadsminister

Ibrahim Baylan, näringsminister

Jennie Nilsson, landsbygdsminister

Tomas Eneroth, infrastrukturminister

Anders Ygeman, energi- och digitaliseringsminister